

Læraravegleiðing
Okkara loyniliga stað
- norðurlenskar stuttsøgu

Læraravegleiðing til undirvísingargongd í
føroyskum, 3.-6. flokk
Týtt: Asta Wolles

Kunning til læraran

Okkara loyniliga stað er eitt stuttsøgusavn, sum er komið í lag sum samstarv ímillum seks ymisk norðurlendsk forløg úr ávikavist Finnlandi, Sámalandi, Svøríki, Íslandi, Danmark og Føroyum. 11 norðurlendskir rithøvundar hava givið júst sítt boð uppá, hvat felagsskapur er – ella ikki er.

Stuttsøgusavnið og undirvísingartilfarið er ætlað børnum og ungum í aldrinum 9 – 12 ár. Tilfarið er hugsað sum íblástur og hugskot til evni at arbeiða við. Evnini í stuttsøgum snúgv seg hvørt á sín hátt um felagsskapin, eisini eru søgurnar fullar av tómunum plássum, sum lata upp fyri spennandi greiningum og tulkingum.

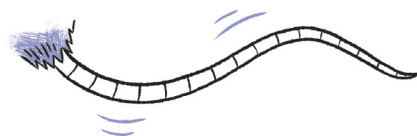
Endamálið við tilfarinum er at geva næmingunum breiðari fatan av stuttsøgusjangeruni og at seta yvirskipaða evnið felagsskapur í miðdepilin. Tilfarið skiftir ímillum floksundirvísing, bólkaarbeiði og einstaklingaarbeiði, og tað eru bæði greinandi, skapandi og samyrkjandi uppgávur við. Uppgáurnar og tær ymisku gongdirnar fevna breitt, soleiðis at tú sum lærari kanst velja uppgávur og gongdir, sum hóska til júst tín flokk.

Í partinum **Meðan lisið verður** verður arbeitt við stuttsøgugreining. Her finnast gongdir og frymlar til undirvísing í 3.-4. flokki ella 5.-6. flokki. Fyrst lesur flokkurin eina stuttsøgu saman við læraranum, brúkið frymilin og greini stuttsøguna saman, síðan kunnu næmingarnir í bólkkum greina hvør sína stuttsøgu, sum tey seinni leggja fram fyri flokkinum.

Í partinum **Eftir lesing** verða triggjar yvirskipaðar gongdir tiknar fram, sum snúgv seg um grannamál, kanning av felagsskapum og ein skrivigongd. Í gongdini um grannamál skulu næmingarnir arbeiða við samanberandi greining av einum svenskum teksti. Í kanningini skulu næmingarnir kanna felagsskapir á sínum egna skúla. Gongdin er skipað við íblástri úr átakinum hjá TV2 um felagsskapir, “Alt det vi deler”. Í skrivigongdini kunnu næmingarnir í bólkkum royna seg við at skriva sína egnu stuttsøgu. (Hendan gongdin hóskar betur til 5.-6. flokk). At enda eru hugskot til aðrar gongdir og uppgávur at arbeiða víðari við.

Tað verður arbeitt tvørgreinaliga við hesum stuttsøgusavninum. Bæði myndlist, sjónleikur og grannamálsundirvísing eru fakøki, sum eru hugsað inn í tilfarið.

Góðan arbeiðshug við tilfarinum!

Førleikamál

3. flokstig

Málið við undirvísingini er, at næmingurin dugir:

- at lurta, tá ið talað verður, og taka orðið eftir tørn í samrøðu
- at lurta eftir søgum og frásøgnum
- at tosa um innihald og snið í lættari tekstum, herímillum hvussu orð og mynd virka saman í myndabókum
- at orða seg og nýta málið sum amboð í samrøðu, samstarvi og framløgu
- at lesa hart og innantanna og brúka einfaldar avkodingar- og fatanarsnildir
- at lesa raðið og endurgeva tað, sum lisið verður
- at lesa ymisk tekstsløg, ið hóska til førleikastøðið
- at vísa, at tað lisna er skilt, eitt nú við at tekna, skriva ella leggja fram
- at skriva orð og setningar við hond, nýta stórar og smáar bókstavir rætt og seta punktum
- at skapa tekstir við at seta saman orð, ljóð og myndir
- at nýta orðalistar og finna orð í orðabókum

6. floksstig

Málið við undirvísingini er, at næmingurin dugir:

- at orða seg rætt og greitt og nýta málið sum amboð í samrøðu, samstarvi og framløgu
- at gera metingar og niðurstøður um ymiskt, sum næmingurin hevur sæð, hoyrt ella lisið og grundgeva fyri egnum sjónarmiðum
- at nýta hóskaði lesisnildir grundandi, herímillum at snarlesa, nærlesa og punktlesa
- at lesa fjølbroyttar tekstir flótandi og skilja og grunda um tað lesna
- at skilja og greina ymisk viðkomandi fagur- og yrkisbókmentilig tekstsløg, herímillum eisini margháttað tekstsløg
- at skriva tekstbrot við lesiligari og stinnari hondskrift og við knappaborði
- at skapa samanhagandi frásagnir við at seta saman orð, ljóð og myndir
- at skriva tekst sjálvstøðugt og málsliga rætt við fjølbroyttum orðalagi
- at nýta orðalistar og orðabøkur sum hjálparamboð til stavseting og rætta málnýtslu
- at vísa kunnleika um norðurlendsk mál í talu, serliga norskt og íslenskt.

Undan lesing

Væntanir

Prátað verður stutt um, hvat næmingarnir vænta sær av stuttsøgusavninum. Hetta verður gjørt í felag í flokkinum.

- Hvat far heitið á bókini tykkum at hugsa um?
- Er nakað við myndini á permuni, sum fær tykkum at undrast ella forvitnast um, hvat søgurnar eru um?

Stuttsøgusjangran

Lærarin hevur eina stutta framløgu um stuttsøgusjangruna, har hann gjøgnumgongur punktini niðanfyri. Lærarin velur, hvørja stuttsøgu flokkurin skal gjøgnumganga í felag sum dømi um sjangruna. (Vel ikki stuttsøguna *Okkara loyniliga stað*, tí hon verður nýtt seinni til eina samanberandi greining). Síðan kunnu næmingarnir í bólkkum fara í holtur við sína stuttsøgugreining.

Stuttsøgutekstslag

- Stutt og einføld søgugongd.
- Tíðargongdin í hendingunum er ofta stutt.
- Fáir persónar eru við í stuttsøguni.
- Persónarnir verða ikki lýstir til lítar, vit fáa bara eitt lítið innlit.
- Í stuttsøguni er ofta ein ósemja, ein avbjóðing ella ein trupulleiki, sum høvuðspersónurin skal loysa.
- Ein vend er ofta í hendingagongdini, sum broytir lívið, hugburðin ella atferðina hjá høvuðspersóninum.
- Søgugongdin kann byrja sera bráðliga.
- Endin er týðningarmikil. Ofta endar stuttsøgan á ein slíkan hátt, at lesarin kann gerast bilsin ella kløkkur.
- Í stuttsögum eru mong ”tóm pláss.” Tað eru støð í tekstinum, har lesarin sjálvur má fylla plássini út fyri at fáa eina meining ella fatan, millum annað við at leita í tekstinum eftir svári.

Meðan lisið verður

Stuttsögugreining

Sjangrublómurnar og frymlarnir eru lagað til 3.-4. flokk og 5.-6. flokk. Flokkurinn lesur og greinar fyrst eina stuttsögu saman við læraranum, brúkið sjangrublómuna. Í meðan arbeið verður, er gott hugskot að lesa stuttsöguna fleiri ferðir. Hetta arbeiðið hefur stóran týðning, soleiðis að næmingarnir eru væl fyrirreikaðir, ták ið teir fara að arbeiða í bólkum. Í bólkum skulu næmingarnir greina hvör sína stuttsögu. Tað er umráðandi, að næmingarnir grundgeva fyrri sínum svarum við dómum úr tekstinum. Næmingarnir skulu skriva svarini antin í hefti ella á teldu. Ták ið allir bólkarnir eru lidnir, verður felags gjøgnumgongd, har bólkarnir leggja fram hvör fyrri øðrum.

Fatanarspurningar

Fatanarspurningarnir eru knýttir að einstöku stuttsögunum. Lærarin kann geva bólkunum fatanarspurningarnar til greiningina, ella goyma spurningarnar og nýta teir til að hjálpa næmingunum á vegis eftir tærvi.

Pyjamasveitslan

- Hvát hugsa tit um sambandið ímillum Bolettu og Sally?
- Hvussu uppliva tit, að Sally er ímóti Bolettu?
- Tosið um, hvussu vinkonur kunnu vera móti hvørji aðrari.

Alvar og tankalesarin

- Hvussu brúkar Alvar tankalesaran?
- Er tankalesarin til nakra hjálps fyrri Alvar? Um ja, hví?
- Hvørjum finnur Alvar útav um Angelinu? Hvát brúkar Alvar vitanina til?
- Hvát hövdu tit brúkt ein tankalesara til, um tit fingi möguleikan?

Silja

- Hvussu er frásögufólkið í stuttsöguni?
- Hvát sipar frásögufólkið til, ták ið tað sigur "hin Elsa" ella "tí gomlu Elsu?"
- Hvát meinar Silja við, að frásögufólkið er ... "ein av teimum verstu...?"
- Hvørja vitan fáa vit um frásögufólkið í hesari stuttsöguni? Og hvussu verður henda vitanin borin okkum lesarum?

Eg tími ikki í skúla í dag

- Hvussu er vinalagið ímillum Tóka og Per?
- Hvat hendir við vinalagnum ímillum Tóka og Per, tá ið Hans byrjar í flokkinum?
- Lýs allar kenslurnar, sum Tóki upplivir, tá ið Hans og Per gerast vinir.
- Hví halda tit, at vit kunnu sita fóst í einum skeivum "leikluti" í einum vinalagi, og hvat kunnu vit gera fyri at koma burtur úr honum?

Ein nýggj byrjan

- Hvat hugsar Emma um nýggju familjuna, sum er flutt inn?
- Hvat ger Emma, tá ið hon finnur útav, at mamma hennara hevur verið við til at happa mammu Leu?
- Greið frá heitinum á stuttsøguni. Hvør fær eina nýggja byrjan?
- Hvat vænta tit fer at henda, eftir at stuttsøgan er liðug?

Ferjubryggja

- Hví halda tit, at høvundurin hevur givið stuttsøguni navnið "Ferjubryggja?"
- Hvørjum nýggjum felagsskapum verður Nils partur av í summarfrítíðini?
- Hvat er tað, sum bindur tey ymisku fólkinum í søguni saman?

Nýggju húsini

- Hvussu hevur Maria tað við, at familjan er flutt?
- Hvat heldur Óli seg hoyra uppi á kamarinum hjá sær?
- Hvørja halda tit ta stóru gentuna vera, sum fer heim við Mariu?
- Hvussu verður loyndarmálið loyst?

Barnaborðið

- Ber byrjanina og endan á söguni saman.
- Hvussu man ta vera at sita við barnaborðið?
- Hvat hugsa tit um, at foreldrini lata tað lítla upp í hendurnar á børnunum?

Lova

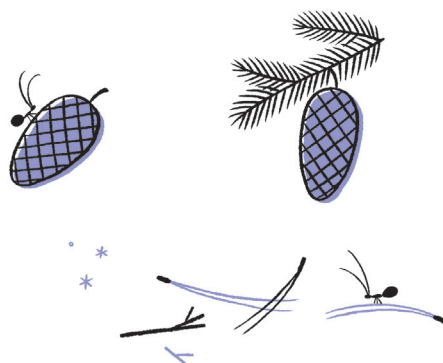
- Hvat serligt er við uppsetingini av hesari stuttsøguni?
- Hvat serligt er við frásøgufólkinum?
- Hvørja ávirkan hevur tað at lesa eina stuttsøgu, sum er bygd upp á henda hátt?
- Hvussu fáa tómu plássini ein serligan týdning í eini slíkari stuttsøgu?

Loyniliga staðið

- Hvussu uppliva tit sambandið ímillum mammu og dóttur?
- Hvønn týdning hevur tað fyri dótturina, at mamman vísir nýggju familjuni teirra loyniliga stað?
- Hvat halda tit, at elgurin kann vera ein ímynd um?

Uglumaðurin

- Hví halda tit, at fólk í býnum tosa soleiðis um Uglumannin?
- Hvat halda tit hendi, ta ferðina, tá ið Uglumaðurin bleiv frá sær sjálvum á heystgildinum?
- Hvat ber Estrid Uglumannin saman við, tá ið hon luktar hann?
- Hvat fær Uglumaðurin Estrid at hugsa um? Hví fer hon at tára?

Eftir lesing

Grannamál

Í hesi gongdini lesur flokkurin í felag stuttsøguna Jeg gider ikke i skole i dag. Næmingarnir fáa eitt avrit í part av stuttsøguni á upprunamálinum og skulu nú kanna tekstin fyri málsligar líkleikar og munir. Tað gera tey við at nýta háttin við ferðsluljósunum við at lita ella á annan hátt merkja orð ávikavist grøn, gul ella reyð. Hetta gevur eina sera týðiliga, sjónliga mynd av, hvussu nær skyld (tey bæði) norðurlandamálini eru.

Ferðsluljós

Mynstrini í málunum síggjast við at gera soleiðis:

GRØNT: Grønu orðini eru tey somu á báðum málum. Tey hava sama týdning og verða stavað eins. Her er bara full ferð fram!

GULT: Gulu orðini hava sama týdning, men stavast eitt sindur ymiskt. Guli liturin vísir, at næmingarnir skulu vera ansnir og seta ferðina niður.

REYTT: Tey reyðu orðini finnast ikki á føroyskum. Nú skulu næmingarnir steðga á fyrri at skilja orðið. Tey skulu fyrst hyggja at samanhinginum fyrri at skilja týdningin á orðinum. Um tað ikki hjálpir, kunnu tey hyggja í orðabók.

GG. Í hesari gongdini er umráðandi, at næmingarnir ikki hava atgongd til føroysku útgávuna av stuttsøguni. Hon kann t.d. nýtast at enda, við at lærarin lesur alla stuttsøguna upp á føroyskum.

Hvørjum felagsskapum ert tú partur av?

Vit menniskju eru ofta skjót at seta hvørt annað í bás. Kanska hava vit kortini meiri í felag, enn vit halda?

Við íblástri frá átakinum hjá TV2 "Alt det vi deler" skulu næmingarnir kanna felagsskapir. Fyrst hyggur flokkurin at videobrotinum av átakinum, og síðan gera tey í smærri bólkkum plakatir at heingja upp á skúlanum. Nú kunnu allir næmingarnir á skúlanum hvør í sínum lagi seta kross við teir felagsskapir, tey eru við í. Tað ber væl til at vera ónevnd. Hetta er ein spennandi kanning, sum bjóðar hugsanunum hjá næmingunum um tann einstaka og felagsskapir av.

Virksemið fevnir um fleiri vikur, og plakatirnar skulu sleppa at hanga á skúlanum í umleið 2 vikur, áðrenn tær verða tiknar niður. Síðan verður ein eftirmeting, har talt verður saman, og flokkurin fær eina mynd av, hvørjir felagsskapir finga nógvar krossar og hvørjir finga fáar.

Prátið í flokkinum um upplivingina. Eftirmetingin skuldi helst ført til, at næmingarnir, eftir at hava arbeitt við evninum, gera sær sínar egnu hugsanir.

GG. Um skúlin t.d. hevur morgunsang, kunnu úrslitini av kanningini leggjast fram har.

Átakið hjá TV2 "Alt det vi deler" er at finna á mitCFU.fo

<https://link.mitcfu.dk/m/TV0000108599>

Skrivið eina felags stuttsögu

Í hesi gongdini skulu næmingarnir skriva ein stuttsögu um felagsskap við støði í øllum, tey hava lært í arbeiðinum við evninum. Hendan gongdin er ætlað at vera bólkaarbeiði, tí tað snýr seg jú um hugsanina um felagsskapin, og tí gevur tað næmingunum enn fleiri royndir við at arbeiða saman ímóti einum felags máli, nevniliga einari prentari stuttsögu at býta út í flokkinum.

Tá ið allir bólkarnir eru lidnir og hava prentað stuttsøgurnar, kunnu tær verða lisnar og vístar fyri hinum.

GG. Sjálvandi kunnu atlit takast at næmingum, sum hava hug at skriva sína egnu stuttsögu.

Hugskot til aðrar gongdir og uppgávur

Niðanfyrri er ein listi við hugskotum til uppgávur ella innlatingar, sum serliga leggja upp til, at næmingar arbeiða sjálvstøðugt og fara meira inn í ávís evni. (At gera ein part til leik er kortini hugsað sum bólkaarbeiði).

- Tekna eina forsíðu til eina av stuttsøgunum.
- Set ein part av einari stuttsögu upp sum leik.
- Yrk víðari í einari av stuttsøgunum við opnum enda.
- Endurgev eina stuttsögu visuelt við at gera eitt stuttsøgubento.

Vel 5 lutir, sum siga nakað um handlingina, persónarnar og huglagið í stuttsøguni. Sí vegleiðing til bókbento. (ódjór)

Myndirnar verða vístar fram í flokkinum. Hinir næmingarnir kunnu nú royndir at gita, hvørja stuttsögu, talan er um út frá lutunum, sum eru valdir.

Jeg gider ikke i skole i dag!

”Tooke! Det er på tide at vågne!” råber mor for tredje gang her til morgen. Jeg hørte hende godt første gang, men jeg har ikke lyst til at stå op. Faktisk orker jeg ikke tanken om at tage i skole. Det er ikke, fordi det er kedeligt at gå i 2.b, eller fordi lærerne er trælse. Det er heller ikke, fordi jeg altid kommer sidst ind i en propfuld skolebus alt for tidligt om morgenen og ikke får en siddeplads.

Det er på grund af Per. Store, megastærke, vilde og ustyrlige Per.

De fleste i klassen synes, han er sjov, men jeg synes ikke altid, det er særlig sjovt at være hans ven. Jeg synes ikke, han er fræk eller irriterende. I virkeligheden er han min bedste ven, og jeg har kendt ham, siden vi gik i vuggestue. Eller – det har mor fortalt. Det er bare det, at Per godt kan lide at lege vildt, og jeg kan bedst lide at lege mere stille ting.

Jeg gnider søvnen ud af øjnene, slænger benene ud over sengekanten, tager tøjet på, som mor har lagt frem på skrivebordet, og slæber benene ned ad trappen og ud i køkkenet. Mens mor gør morgenmaden klar, prøver jeg at huske, hvilken dag det er, for mine dage hedder ikke længere det samme som andres. Per har ændret navnene på ugens dage, så de hedder ligesom de lege, vi skal lege i skolen den dag.

- Mandag hedder **gabedag**. Da skal vi gå om kap over til døren, mens vi lægger hovedet helt tilbage og bakker ud uden at falde. Taberen skal bære begge vores tasker over i SFO'en.
- Tirsdag er **hånddag**. Da skal vi lægge arm, og ham, der taber, skal fylde vand i den andens drikkedunk resten af dagen.
- Onsdag er **øjendag**. Da stirrer vi om kap, og taberen skal sige til klassen, at den anden er konge.
- Torsdag er det **næsedag**. Da skal vi putte to blyanter op i næsen, uden at læreren ser det, og blæse blyanterne ud med næsen. Den vinder, der puster begge blyanter ud med næsen. Taberen skal både vaske og spidse begges blyanter.
- Fredag hedder **krigsdag**. Da skal vi ud på græsset foran SFO'en og slås, og taberen skal bære den anden på ryggen over til SFO'en. Der er heldigvis ikke så langt!

Jeg vinder næsten aldrig. Men Per har en stærk vilje, og jeg protesterer aldrig, selvom jeg ikke gider de lege, Per gider. I hvert fald ikke hver dag.

Da jeg kommer ind i klassen denne morgen, har Per allerede sat sig ved vores bord og siger med strålende øjne: ”Det er gabedag i dag, og du ved, hvad det betyder!”

Jeg nikker til ham og siger ikke, at jeg ikke kan holde ud at tænke på at skulle gå baglæns om kap ud i frikvarteret med hovedet bagover.

Da alle har sat sig, lægger jeg mærke til en ny dreng i klassen. Læreren fortæller så: ”I dag starter en ny elev i jeres klasse, nemlig Hans. Han har boet i Tórshavn og er netop flyttet hertil. Sørg for, at han føler sig velkommen, og vis ham endelig rundt i frikvarteret. Men kom nu ikke for sent ind til timen!” Hans har langt, lyst hår, er i en fodboldbluse og joggingbukser, og så har han et svedbånd om højre håndled.

Hans fortæller i klassen, hvor han kommer fra, hvad forældrene hedder og hvorfor de er flyttet. I frikvarteret bliver han nærmest overfaldet af de andre børn, der vil vide alt om ham. En af de forreste er Per, der spørger, om Hans har nogle fodboldkort og om han gider komme med ham hjem efter skoletid.

Lige så snart Per har spurgt Hans, bruser det koldt i mit bryst. Som om jeg havde drukket en iskold sodavand for hurtigt.

Hvorfor er Per så optaget af Hans? Er han så spændende? Hvorfor inviterer han ham med hjem uden at spørge mig først?

Per kigger over på mig og spørger, om jeg også har lyst til at komme med ham hjem. Jeg svarer hurtigt: ”Nej, jeg kan ikke i dag, fordiii ... jeg skal hjem til Jonas.”

Det passer ikke, men jeg vil, at Per skal få den samme følelse i brystet, som jeg har fået. Per kigger over på Hans og siger: ”Toke kan ikke i dag. Tag din fodboldmappe med, så kan vi bytte kort.”

Fodboldkort? Som om det er noget! Jeg har aldrig selv interesseret mig for fodboldkort. Jeg samler på Pokémonkort, som Per ikke synes er særlig sjovt. Når jeg før har prøvet at snakke med Per om de forskellige slags Pokémon, er det som om lyset i hans øjne forsvinder.

Per glemte alt om gabledag i dag.

Sådan går dagene resten af ugen. I frikvartererne finder Per og Hans sammen og laver hånddag, øjendag, næsedag og krigsdag sammen. Per spørger altid, om jeg vil være med, men jeg sender spørgsmålet videre til Hans, og han siger altid ja. Efter at Hans er startet i klassen, føler jeg mig lettet over at undgå de vilde lege og skynder mig hver dag ned i krea-rummet i SFO'en. Endelig kan jeg gøre, som jeg har lyst til. ENDELIG!

Jeg laver masser af perleplader med Pokémon. Jeg syr en taske til perlepladerne. Jeg tegner og klipper billedrammer, som jeg kan lime perlepladerne på. Det her er fantastisk! Eller - det syntes jeg i hvert fald en overgang.

Per og Hans leger hver dag i skolen og SFO'en, og de interesserer sig for næsten de samme ting. De vil gerne lege vildt, bytte fodboldkort, slås på græsset, finde på nye vilde lege, og de leger også hjemme hos hinanden. Til sidst holdt de op med at invitere mig med, for jeg sagde næsten altid nej.

Jeg gider ikke være sammen med dem, for de leger så godt sammen, og jeg kan ikke finde ud af at være en del af det. Jeg får ondt i maven, når jeg tænker på dem. Per er den, jeg altid har leget med, og nu leger jeg mest alene. Jeg savner virkelig Per, og nu har jeg mistet min bedste ven.

En lørdag aften efter aftensmaden siger mor:

"Toke, det er efterhånden længe siden, jeg har set noget til Per. Er der noget i vejen mellem jer?"

Jeg har lyst til at græde, men svarer hurtigt: "Nej, der er ikke noget i vejen." Mor kan se, at der er noget og siger: "Jeg kan se på dig, at det, du siger, ikke ligner det ansigt, du viser. Hvad er der i vejen?"

Mine øjne fyldes med tårer, jeg kan ikke standse dem. Det føles som om mavepinen er ved at eksplodere og knuse alt inden i mig. Jeg kan ikke længere kæmpe imod, og derfor fortæller jeg mor det hele. Om Per og Hans. Om hvor alene, jeg har følt mig, hvordan jeg ikke kan finde ud af at være en del af deres venskab og hvor meget, jeg har savnet Per.

Mor tager om mig, og tårerne løber ned ad kinderne på mig.

Efter at have siddet sådan en stund spørger mor: "Har du lyst til at lege med Per igen?" Jeg nikker inde i hendes favn, mens hun tørrer mine tårer væk med sit ærme.

"Jeg ved bare ikke hvordan. Jeg savner Per, selvom jeg ikke gider det samme som ham. Eller jeg gider i hvert fald ikke altid det samme som ham. Per gider aldrig det samme som mig." Mor spørger undrende:

"Hvornår har du sidst spurgt Per, om han gider lave perleplader?"

Jeg tænker længe. Det er så lang tid siden, at jeg faktisk ikke kan huske det.

"Måske skulle jeg spørge Per og Hans, om de vil komme med hjem og lave perleplader? Eller tegne?"

Mor smiler: "God ide, så køber jeg flere perler, tusser og tegnepapir, og så kan du invitere dem hjem på mandag. Jeg kan snakke med deres forældre og bage småkager til jer."

Jeg føler mig lidt bedre tilpas nu og glæder mig til mandag, men jeg stadig ondt i maven. Hvad nu, hvis de siger nej?

”Søde Toke, nu SKAL du altså komme op!” råber mor for fjerde gang her til morgen. Jeg har ondt i maven og svært ved at koncentrere mig om morgenmaden. I bussen kan jeg mærke, hvordan mine ben skælver og hænderne ryster.

Da jeg kommer ind i klassen, står Hans ved vores bord og snakker med Per. De vender sig imod mig og siger hej. Jeg siger også hej og trækker vejret dybt ind. ”Har I lyst til at komme hjem til mig efter skoletid?” siger jeg og prøver at skjule min skælvende stemme så godt, jeg kan. De siger begge ja på en gang, kigger på hinanden og begynder at grine. ”Hvad skal vi finde på hjemme hos dig?” spørger Per. ”Mor har købt perler og papir, som vi kan tegne på, klippe og lime med. Hun har også bagt småkager, som vi kan spise imens.” Jeg var sikker på, at Per ville begynde at sukke, som han plejer, men så siger Hans: ”Seriøst? Jeg elsker at lave perleplader! Min mor vil ikke give mig lov til at lave flere perleplader derhjemme, for jeg har så mange.” Per siger: ”Jeg vil rigtig gerne besøge dig.”

Pludselig forsvandt mavepinen!

Da vi tre kommer hjem til mig efter skole, har mor allerede dækket bord med småkager, perler, skåle til perlerne, perleplader, tusser, papir, lim og sakse.

Hans og jeg får os hver en skål med perler, og Per tager tusser og papir. ”Jeg er ikke så god til klippe lige. Toke, kan du hjælpe mig?” siger Per og rækker mig saksen og papiret. Mens jeg klipper, siger Hans: ”Jeg elsker at lave perleplader! Også at klippe. Jeg er ikke så god til at tegne, men det er sjovt alligevel.” Jeg siger så: ”Jeg kan rigtig godt lide at lave perleplader og tegne.” Bagefter siger jeg stille: ”Jeg gider ikke så godt de vilde ting, som I leger. I hvert fald ikke lige så tit som jer.”

Så siger Hans: ”Jeg gider godt begge dele, men det kommer an på mit humør.” Per siger grinende: ”Jeg gider også godt begge dele, men mest det vilde.”

Vi sidder alle stille lidt og hører kun lyden af min saks, mens jeg prøver at klippe Pers papir.

Siden foreslår jeg: ”Kunne vi ikke somme tider skiftes til at komme med forslag til at lege forskellige ting, så vi alle er med til at bestemme? Så kan vi alle tre prøve noget, som vi ikke selv havde fundet på?”

Så siger Per: ”Jo, det gider jeg godt! Så kan vi også finde på nye lege sammen.” Per, Hans og jeg nikker, kigger på hinanden og begynder at grine.

Nu er klokken blevet mange, og det banker på døren. Hans’ mor er kommet og siger:

”Jamen dog! Har du fundet en, der er lige så vild med at lave perleplader som du? Det var dejligt.” Hans tager den perleplade med sig, som han har lavet, og tager hjem med sin mor. Per bor tre huse nede ad vejen, og han plejer at gå hjem selv. Han tager jakke og sko på, kigger på mig og siger med et stort smil og strålende øjne: ”Hej Toke. Vi ses på tirsdag!”